

Aan:
Protesterende boeren en sympathisanten die van plan zijn met tractoren en andere (zware)voertuigen de weg te gebruiken

Beperking uitvoering recht op betogingen

10 juli 2020

Geachte dames en heren,

De afgelopen dagen zijn er verschillende groepen boeren met tractoren en andere (landbouw)voertuigen de weg opgegaan om te demonstreren tegen (voorgenomen) kabinetsmaatregelen die te maken hebben met de uitstoot van stikstof in relatie tot de bedrijfsvoering van agrarische bedrijven. Bij die gelegenheid hebben zich verkeersonveilige situaties voorgedaan. Uit de mij ter beschikking staande informatie is gebleken dat ernstig gevreesd moet worden dat die situaties zich -opnieuw- zullen gaan voordoen op plekken binnen de veiligheidsregio IJsselland.

Ter bescherming van verschillende zwaarwegende belangen besluit ik betogingen waarbij landbouwvoertuigen worden ingezet te verbieden. Hieronder licht ik mijn besluit toe.

Overwegingen

Tussen vrijdag 3 juli 2020 en donderdag 9 juli 2020 hebben verschillende onaangekondigde betogingen plaatsgevonden binnen de veiligheidsregio IJsselland. Bij deze betogingen werd met landbouwvoertuigen tegen de verkeersrichting in gereden, werden distributiecentra geblokkeerd (in Zwolle, Raalte en Deventer), ontstonden er ernstige verkeersvertragingen, werd er in de nachtperiode luid toeterend door de binnenstad van Deventer gereden en zijn meerdere (verkeers)onveilige situaties ontstaan.

In geen van deze gevallen zijn de betogingen op grond van artikel 4 Wet openbare manifestaties (hierna: Wom) gemeld, zodat ik niet op voorhand beperkingen en voorschriften heb kunnen opleggen ter bescherming van de belangen zoals bedoeld in artikel 2 Wom. Die belangen zijn in de afgelopen dagen ook daadwerkelijk in het gedrang gekomen. Door de betogingen is de doorstroming van het verkeer op verschillende plaatsen ernstig belemmerd, waarbij ook de verkeersveiligheid in het geding was. Het veroorzaken van (ernstige) verkeershinder door op de openbare weg te rijden met landbouwvoertuigen is in feite een bedoeld onderdeel van de betoging. Dergelijke belemmeringen betekenen evenwel niet alleen inbreuk op het verkeersbelang en de openbare orde op de wegen, het vormt ook een bedreiging voor de inzet van hulpverlenende diensten. De brandweer, ambulances en politie mogen bij de uitvoering van hun levensreddende taken niet worden gehinderd. Bij de

demonstraties zijn ook wanordelijkheden ontstaan, waarbij gevaar is gerezen voor de bewoners en voorbijgangers. Ik wijs er verder op dat in de afgelopen dagen is gebleken dat bij de demonstraties, de daarmee gepaard gaande wanordelijkheden en de bestrijding daarvan, ook de COVID-regels niet in acht (kunnen) worden genomen.

Naar aanleiding van gelijksoortige incidenten elders in het land hebben verschillende veiligheidsregio's besloten betogingen met een (zwaar) landbouwvoertuig te verbieden. Hierdoor ontstaat de vrees dat betogers (met landbouwvoertuig) uitwijken naar de regio IJsselland waar dit – tot dan toe – niet verboden was. Om dit te voorkomen is een gesprek georganiseerd tussen de burgemeesters van Zwolle, Deventer, Ommen en Raalte en betogers (o.a. FDF, LTO, Agractie, Regiobeheer IJsselland en lokale groepen) met als doel afspraken te maken over de wijze van betogen. De uitkomst van het gesprek was positief. Het maken van concrete afspraken over het melden van betogingen (tijdstip, duur en route) bleek echter nog lastig. In dit gesprek is hen wel nadrukkelijk medegedeeld om deze betogingen vooraf te melden. Er was afgesproken op korte termijn een vervolgspraak in te plannen.

Echter, op 10 juli 2020 hebben betogers zonder kennisgeving daartoe een distributiecentrum in Zwolle geblokkeerd. Hierbij werden COVID-regels niet nageleefd en was sprake van verkeersonveilige situaties. Bovendien vervullen distributiecentra een vitale maatschappelijke functie bij de voedselbevoorrading van supermarkten in de regio. Hierop heb ik de betogers het bevel gegeven de betoging te beëindigen en uiteen te gaan zoals bedoel in artikel 7 van de Wom. Toen niet alle betogers hier geen gehoor aan gaven (ook niet op verzoek daartoe van de politie) heb ik besloten een noodbevel uit te vaardigen op basis waarvan zij het gebied moesten verlaten.

Vanwege de in de afgelopen dagen gerezen situatie, de tot mij beschikking staande informatie over toekomstige onaangekondigde betogingen met landbouwvoertuigen en op basis van de ervaringen uit het verleden ben ik dan ook van oordeel dat de in artikel 2 Wom genoemde belangen van de gezondheid, het verkeer en het voorkomen van wanordelijkheden ertoe nopen dat het betogen met behulp van voertuigen die geschikt en bestemd zijn voor gebruik in de landbouw, waaronder in elk geval trekkers op openbare wegen en plaatsen, de komende dagen moet worden verboden.

In de overwegingen die ten grondslag liggen aan dit besluit weegt ook mee dat ik, mede als gevolg van de opstelling en gefragmenteerdheid van de organisatoren, niet in staat ben enige regie te voeren op de gang van zaken bij dergelijke betogingen. Deze vinden onaangekondigd en op onvoorspelbare locaties plaats en daarbij worden zodanige middelen (landbouwvoertuigen) ingezet dat ik, als de betoging eenmaal gaande is, om praktische en veiligheidstechnische redenen niet voldoende in staat ben de gang van zaken zodanig in de hand te houden dat een ordelijk verloop is verzekerd en de belangen van artikel 2 Wom niet in het gedrang komen. In zoverre word ik geconfronteerd met een situatie van bestuurlijke overmacht. Dat maakt dat ik geen alternatief zie dan de te verwachten betogingen zodanig te beperken dat ik voor de komende week verbied dat die plaatsvinden op de wijze zoals hieronder is aangegeven.

Ik hecht eraan te benadrukken dat dit besluit geen algeheel demonstratieverbod behelst voor boerenorganisaties of individuen. Het staat hen vrij op alle andere manieren te betogen dan met behulp van landbouwvoertuigen op de openbare weg. Er dienen zich derhalve een onbegrensd aantal alternatieven aan voor betrokkenen om hun recht op betogingen uit te oefenen.

Besluit

Ter bescherming van de belangen van de gezondheid, het verkeer en ter voorkoming en bestrijding van wanordelijkheden, besluit ik op grond van artikel 5, eerste lid, Wom, als volgt:

Betogingen, waarbij landbouwvoertuigen worden ingezet op wegen in de zin van de Wegenverkeerswet 1994, de daaraan liggende parkeerterreinen en andere openbare plaatsen, zijn verboden.

Dit verbod geldt in het gebied van de Veiligheidsregio IJsselland, te weten de gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Ommen, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle voor de periode ingaande op vrijdag 10 juli 2020 om 18:00 uur en eindigend op vrijdag 17 juli om 18:00 uur.

Overtreding van dit voorschrift is strafbaar op grond van artikel 11, eerste lid, Wom. Vorenstaand besluit laat onverlet mijn bevoegdheid om in andere voorkomende gevallen op grond van de wet andere voorschriften en/ of beperkingen te verbinden aan (andere) nog te houden demonstraties, dan wel deze geheel te verbieden.

Bezwaarclausule

Tegen dit besluit kan een belanghebbende binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit bezwaar maken bij de voorzitter van de Veiligheidsregio IJsselland, Postbus 1453 8001 BL Zwolle. Hiervoor dient een bezwaarschrift te worden ingediend dat naam en adres, dagtekening, kenmerk of omschrijving van het besluit en de gronden van het bezwaar moet bevatten.

Mits tijdig bezwaar is gemaakt, kan aan voorzieningenrechter van de rechtbank Overijssel, postbus 10067, 8000 GB Zwolle, worden verzocht om met betrekking tot het besluit een voorlopige voorziening te treffen.

De voorzitter van de Veiligheidsregio IJsselland,

De heer P.H. Snijders